

V. Moederschapsrust voor zelfstandigen en meewerkende echtgenoten

I. Wijzigingsmaatregelen

Ingevolge het koninklijk besluit van 13 mei 2016 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten (gepubliceerd in het B.S. van 23.05.2016) zijn sommige bepalingen van voornoemd koninklijk besluit van 20 juli 1971 aangepast om de zelfstandige en de meewerkende echtgenote de mogelijkheid te bieden om vanaf *1 januari 2017* een langere periode van moederschapsrust op te nemen en dit op een meer soepele wijze:

- vooreerst **wordt de periode van moederschapsrust verlengd van 8 weken** (9, in geval van de geboorte van een meerling) **naar 12 weken** (13, in geval van de geboorte van een meerling). Deze verlenging betreft slechts de facultatieve periode van moederschapsrust. De verplichte periode telt nog steeds 3 weken (namelijk de week die de vermoedelijke bevallingsdatum voorafgaat en de 2 weken te rekenen vanaf de dag van de bevalling)
- verder **wordt de termijn verlengd waarin de facultatieve nabevallingsrust moet worden opgenomen, namelijk van 21 tot 36 weken** (en deze termijn vat aan de eerste dag die volgt op de twee weken van verplichte nabevallingsrust). De zelfstandige behoudt de mogelijkheid om haar voorbevallingsrust aan te vatten vanaf de derde week die de vermoedelijke bevallingsdatum voorafgaat
- ten slotte **heeft de zelfstandige de mogelijkheid om gedurende de facultatieve periode van haar moederschapsrust, haar normale beroepsactiviteit *halftijds* uit te oefenen.**

In dat geval zal het forfaitaire bedrag van de wekelijkse uitkering tot de helft worden verminderd en de facultatieve periode zal maximum 18 weken van halftijdse moederschapsrust omvatten (of 20 weken wanneer de geboorte van een meerling wordt voorzien). De termijn waarbinnen de facultatieve halftijdse nabevallingsrust moet worden opgenomen, blijft bepaald op 36 weken (en neemt een aanvang op de 1ste dag die volgt op de 2 weken van verplichte nabevallingsrust).

Deze mogelijkheid van halftijdse rust bestaat ook in het kader van de verlenging van de moederschapsrust verbonden aan de hospitalisatie van het kind. In dat geval bedraagt de duur van de verlenging maximaal 48 weken van halftijdse moederschapsrust.

De zelfstandige zal dus aan haar ziekenfonds het aantal weken moeten meedelen waarin zij haar volledige en/of halftijdse rust wenst op te nemen, evenals de precieze periode(s) (van 7 kalenderdagen) van deze rust.

Het koninklijk besluit van 25 januari 2019 tot wijziging van artikel 96 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten (gepubliceerd in het B.S. van 04.02.2019) bepaalt dat vanaf *1 januari 2019* de betaling van de moederschapsuitkering verplicht vroeger en op maandelijkse basis plaatsvindt.

II. Algemene principes

De gerechtigden die de vereiste verzekeringsvoorwaarden vervullen (cf. de wachttijd en het behoud van de verzekeraarbaarheid in het kader van de arbeidsongeschiktheid), hebben recht op een (naargelang het geval, volledige of tot de helft verminderde) forfaitaire moederschapsuitkering op voorwaarde:

- dat zij hun normale beroepsactiviteit hebben stopgezet, evenals iedere andere beroepsactiviteit gedurende enerzijds de weken van verplichte moederschapsrust en anderzijds de weken van facultatieve moederschapsrust waarin zij opteren voor de volledige rust
- dat zij zich ertoe verbinden om het ‘halfzijdse regime’ niet te overschrijden in het kader van hun normale beroepsactiviteit gedurende de weken van facultatieve moederschapsrust waarin zij opteren voor de halfzijdse rust.

2.1. Periode van moederschapsrust

1)

- **12 weken rust** (13 weken bij de geboorte van een meerling) waarvan 3 verplichte weken en 9 facultatieve weken (3 verplichte weken en 10 facultatieve weken bij de geboorte van een meerling)
- de *voorbereidingsrust* begint ten vroegste 3 weken en uiterlijk 1 week vóór de vermoedelijke bevallingsdatum
- de dag van de bevalling wordt beschouwd als de eerste dag van de *nabevallingsrust*
- de zelfstandige kan, in het kader van halfzijdse (cf. infra) of volledige moederschapsrust, weken van facultatieve nabevallingsrust afwisselen met periodes van volledige werkhervatting die echter binnen een **termijn van maximum 36 weken** vanaf de eerste dag na de twee weken verplichte nabevallingsrust moeten worden opgenomen.

2) Als de zelfstandige haar moederschapsrust verlengt met de weken waarin haar **kind in het ziekenhuis is opgenomen** (max. 24 ononderbroken weken volledige moederschapsrust), begint de termijn van 36 weken die in het vorige punt is vermeld, te lopen na afloop van de weken van verlenging wegens de ziekenhuisopname van het kind.

3) **De zelfstandige kan tijdens de facultatieve periode van moederschapsrust haar normale beroepsactiviteit per periode van zeven kalenderdagen ook halfzijdse uitoefenen** – ofwel 18 weken halfzijdse moederschapsrust (20 bij de geboorte van een meerling) die op zijn vroegst 3 weken vóór de vermoedelijke bevallingsdatum en binnen een termijn van maximum 36 weken vanaf de eerste dag na de twee weken verplichte nabevallingsrust moeten worden opgenomen.

Wat de **voorbevallingsrust** betreft, gelden de volgende mogelijkheden voor de zelfstandige:

Voorbevallingsrust	
Twee facultatieve weken	Verplichte week
Twee weken halftijdse rust	Volledige rust
Twee weken volledige rust	Volledige rust
1 week halftijdse rust 1 week volledige rust	Volledige rust

4) Zij beschikt ook over die mogelijkheid van **halftijdse rust** voor de weken van verlenging wegens de ziekenhuisopname van haar kind (maximum 48 onderbroken *weken* halftijdse moederschapsrust) - de termijn van 36 weken die in het vorige punt is vermeld, zal dan aanvangen na afloop van de weken van verlenging wegens de ziekenhuisopname van het kind.

Concreet gezien,

1)

	Bevalling	
Eventuele facultatieve weken (max. 2)	Verplichte weken (1) + (2)	
		<i>Termijn</i> van 36 weken om de 9* weken moederschapsrust op te nemen

2)

	Bevalling		
Eventuele facultatieve weken (max. 2)	Verplichte weken (1) + (2)		
		<i>Ononderbroken weken (max. 24) wegens de ziekenhuisopname van het kind</i>	
			<i>Termijn</i> van 36 weken om de 9* weken moederschapsrust op te nemen

3)

	Bevalling	
Eventuele facultatieve weken (max. 2)	Verplichte weken (1) + (2)	
		<i>Termijn</i> van 36 weken om de 18* weken halftijdse moederschapsrust op te nemen

4)

	Bevalling		
Eventuele facultatieve weken (max. 2)	Verplichte weken (1) + (2)		
		Ononderbroken weken halftijds (max. 48) wegens de ziekenhuisopname van het kind	Termijn van 36 weken om de 18* weken halftijdse moederschapsrust op te nemen

* Waarvan de facultatieve weken van (volledige of halftijdse) voorbevallingsrust die eventueel zijn opgenomen, moeten worden afgetrokken.

2.2. Vroegtijdige en laattijdige bevalling

2.2.1. VROEGTIJDIGE BEVALLING

Indien de bevalling vóór de door de arts vastgestelde datum plaatsvindt, zal de verplichte rustperiode van twee weken vanaf de bevalling moeten worden verlengd met, naargelang het geval, de volledige nog niet opgenomen week van verplichte voorbevallingsrust of het saldo van de week van (verplichte) volledige voorbevallingsrust dat de zelfstandige gerechtigde ingevolge de vroegtijdige bevalling niet heeft opgenomen, zodat zij aan een ononderbroken rustperiode komt van tenminste drie weken.

Deze niet opgenomen week van verplichte voorbevallingsrust of dat saldo van een onvolledige week van (verplichte) volledige voorbevallingsrust zal onmiddellijk na de twee weken van verplichte nabevallingsrust moeten worden opgenomen.

In die situatie

- zal de termijn van 36 weken bijgevolg beginnen te lopen na die verplichte rustperiode en dus niet na de twee verplichte weken nabevallingsrust
- zal bij een ziekenhuisopname van de pasgeborene (cf. punt 2.3. hierna) de periode van verlenging van de moederschapsrust wegens de ziekenhuisopname van het kind beginnen te lopen na die verplichte rustperiode en dus niet na de twee verplichte weken nabevallingsrust.

Gelet op de mogelijkheid om de moederschapsrust halftijds op te nemen, moet erin worden voorzien dat de zelfstandige, bij een vroegtijdige bevalling in de loop van een facultatieve week van voorbevallingsrust die halftijds wordt opgenomen, het deel van de week van halftijdse rust dat niet kon worden opgenomen, op het voor haar passende moment (met inachtneming van de termijn van 36 weken) kan uitstellen en niet het resterende gedeelte van die week moet opnemen na de verplichte ononderbroken periode van volledige rust van drie weken.

De zelfstandige zal ook op voorhand haar ziekenfonds op de hoogte moeten stellen van het ogenblik waarop zij het saldo van die week van halftijdse rust wenst op te nemen.

Als het ziekenfonds laattijdig door betrokkene op de hoogte wordt gesteld, zal de uitkering kunnen worden betaald (op basis van de documenten die zij laattijdig heeft ingediend), maar weliswaar op een later tijdstip.

 Voorbeeld: X is zwanger en de vermoedelijke bevallingsdatum is 25 januari 2019. Zij beslist om de twee weken van facultatieve voorbevallingsrust halftijds op te nemen (04.01.2019 – 17.01.2019). De werkelijke bevallingsdatum is 14 januari 2019. Rekening houdend met deze vroegtijdige bevalling wordt een deel van de week van halftijdse rust die niet is opgenomen (4 kalenderdagen), uitgesteld tot een later tijdstip binnen de termijn van 36 weken (04.02.2019 - 13.10.2019).

2.2.2. LAATTIJDIGE BEVALLING

Als de zelfstandige gerechtigde na de door de arts vastgestelde datum bevalt, wordt de voorbevallingsrust verlengd tot de werkelijke bevallingsdatum.

In geval van deze laattijdige bevalling is de betrokkene nog verplicht om te rusten gedurende de eerste twee weken vanaf de bevalling (cf. de periode van verplichte nabevallingsrust), ook al heeft zij op het ogenblik van de bevalling al meer dan één week moederschapsrust opgenomen. Deze periode kan (facultatief) nog worden verlengd met het saldo van de 12 (of 13) weken dat nog niet werd opgenomen vóór de bevalling.

Het eventuele saldo van een onvolledige week van verplichte voorbevallingsrust zal onmiddellijk na de twee weken verplichte nabevallingsrust moeten worden opgenomen.

In die situatie :

- zal de termijn van 36 weken bijgevolg beginnen te lopen na die verplichte rustperiode en dus niet na de twee verplichte weken nabevallingsrust
- zal bij een ziekenhuisopname van de pasgeborene (cf. punt 2.3. hierna) de periode van verlenging van de moederschapsrust wegens de ziekenhuisopname van het kind beginnen te lopen na die verplichte rustperiode en dus niet na de twee verplichte weken nabevallingsrust.

2.3. Hospitalisatie van de pasgeborene

Wanneer de pasgeborene na de zeven dagen te rekenen vanaf de geboorte in het ziekenhuis moet blijven, kan de nabevallingsrust worden verlengd met een duur gelijk aan het aantal volledige weken hospitalisatie van het kind dat de eerste zeven dagen overschrijdt. De duur van de verlenging mag ten hoogste 24 weken bedragen.

De verlenging volgt onmiddellijk op het einde van de twee weken van verplichte nabevallingsrust (cf. ook de situatie van een vroegtijdige of laattijdige bevalling (cf. punt 2.2)).

Het tijdvak van facultatieve nabevallingsrust dat door de betrokkene gespreid kan worden opgenomen, per tijdvak van 7 kalenderdagen, in een periode van 36 weken volgend op de twee weken verplichte nabevallingsrust, vangt in dat geval aan op de eerste dag die volgt op het einde van de periode van verlenging ingevolge de hospitalisatie van de pasgeborene. De maximumperiode van 36 weken wordt dan verlengd met het aantal weken verlenging ingevolge de hospitalisatie van de pasgeborene.

2.4. Overlijden van de moeder

Indien de moeder door haar overlijden onmogelijk de volledige twaalf (of dertien) weken moederschapsrust kan opnemen, kan de persoon¹ die het kindje na het overlijden van de moeder opvangt in zijn/haar gezin, aanspraak maken op een verlof ten belope van het niet opgenomen gedeelte van de nabevallingsrust (wegens het overlijden van de moeder). Het moet hier gaan om niet opgenomen **volledige** weken van moederschapsrust.

1. [Opgelet!!!](#) Alleen een gerechtigde in het kader van de uitkerings- en moederschapsverzekering voor de zelfstandigen die voldoet aan de voorwaarden van verzekerbareid zoals die in het K.B. van 20.07.1971 zijn vermeld, kan aanspraak maken op dit verlof.

Die persoon kan ook kiezen om het niet opgenomen deel van de moederschapsrust (als gevolg van het overlijden van de moeder) **halftijds of volledig** (volledige rust) op te nemen, behalve wanneer de moeder slechts één week halftijdse rust overhad (in dat geval zal de persoon die aanspraak kan maken op de resterende moederschapsrust, slechts een week van halftijdse rust kunnen opnemen).

Voorbeeld: Y bevalt op 25 januari 2019 en geniet bijgevolg verplichte nabevallingsrust tot en met 7 februari 2019. Zij heeft vóór de bevalling alleen de verplichte week voorbevallingsrust opgenomen. Zij beslist om alle weken van facultatieve nabevallingsrust ononderbroken op te nemen:

- 2 weken volledige rust (08.02.2019 – 21.02.2019)
  - 14 weken halftijdse rust (22.02.2019 – 30.05.2019)
- in de hypothese dat zij op 6 maart 2019 zou overlijden: de persoon die het kind opvangt, kan aanspraak maken op 6 weken volledige rust. Hij kan ook (een deel van) dat saldo van 6 weken volledige rust halftijds opnemen (maximaal 12 weken halftijdse rust)
- in de hypothese dat zij op 13 maart 2019 zou overlijden: de persoon die het kind opvangt, kan aanspraak maken op 5 weken volledige rust en 1 week halftijdse rust. Hij kan ook (een deel van) dat saldo van 5 weken volledige rust halftijds opnemen (maximaal 10 weken halftijdse rust).

III. Te vervullen formaliteiten met het oog op de toekenning van de moederschapsuitkeringen

Om aanspraak te maken op moederschapsuitkeringen, moet de gerechtigde een aanvraag indienen bij haar ziekenfonds (hetzij per post, hetzij door afgifte tegen ontvangstbewijs) met vermelding van volgende gegevens:

- de vermoedelijke bevallingsdatum
- of het al dan niet de geboorte van een meerling betreft
- het aantal weken van facultatieve volledige of halftijdse rust dat zij wenst op te nemen, evenals de periode(s) (voor of na de bevalling) waarin zij deze rust wenst op te nemen.
Het moet steeds gaan om één of meerdere periodes van zeven kalenderdagen.

De gerechtigde heeft de mogelijkheid om, zelfs na het indienen van haar aanvraag, nog wijzigingen aan te brengen aan het aantal weken facultatieve rust dat zij wenst op te nemen en/of aan het tijdstip waarop zij deze weken wenst op te nemen. Zij dient haar ziekenfonds hiervan dan wel voorafgaandelijk in kennis te stellen.

Bij de aanvraag moet een medisch getuigschrift worden gevoegd waarop de vermoedelijke bevallingsdatum vermeld staat, evenals of het de geboorte van een meerling betreft (cf. het aanvraagformulier als *bijlage*).²

Na de bevalling moet de gerechtigde aan het ziekenfonds een uittreksel uit de geboorteakte bezorgen of een medisch getuigschrift dat de bevalling aantoont.

2. Hier niet gepubliceerd.

Die formaliteiten zullen het ziekenfonds in staat stellen om op basis van de werkelijke bevallingsdatum de exacte periode van verplichte rust te bepalen, evenals het einde van het tijdvak van moederschapsrust. Zij laten ook toe om te controleren of de sociaal verzekerde

- geen beroepsactiviteit heeft uitgeoefend tijdens de verplichte rustperiode, evenals tijdens de door betrokkene zelf gekozen periodes van volledige moederschapsrust
- niet het 'halftijdse stelsel' heeft overschreden in het kader van haar normale beroepsactiviteit gedurende de weken waarin zij heeft geopteerd voor de halftijdse rust.

Wanneer de gerechtigde wenst te genieten van een verlenging van haar nabevallingsrust bij een hospitalisatie van haar kindje langer dan zeven dagen na de geboorte, dient zij haar ziekenfonds hiervan op de hoogte te brengen binnen twee weken volgend op de geboorte van het kind. Zij deelt haar ziekenfonds ook het aantal weken van verlenging mee en bezorgt haar daartoe een getuigschrift van de verplegingsinrichting die onder andere de duur van de hospitalisatie van de pasgeborene vermeldt.

Wanneer de werkelijke hospitalisatieperiode niet overeenstemt met de in voornoemd getuigschrift vermelde duur, dient de gerechtigde bij het einde van de periode van verlenging aan haar ziekenfonds een nieuw getuigschrift van de verplegingsinrichting te bezorgen die bevestigt dat het kindje tijdens de verlenging gehospitaliseerd is gebleven en die tevens de werkelijke duur van de hospitalisatie vermeldt.

IV. Moederschapsuitkering

4.1. Bedrag

De moederschapsuitkering is een forfaitaire uitkering en bedraagt³

- 484,90 EUR per opgenomen week van **volledige** moederschapsrust
- 242,45 EUR per opgenomen week van **halftijdse** moederschapsrust.

4.2. Indexatie

Het bedrag van de moederschapsuitkering wordt geïndexeerd.

Het bedrag dat wordt toegekend aan de gerechtigde is het bedrag zoals het is aangepast op de eerste dag van elke week van volledige of halftijdse moederschapsrust.

4.3. Tijdstip van uitbetaling

Een *eerste betaling* vindt plaats uiterlijk de dertigste kalenderdag te rekenen vanaf de eerste dag van de moederschapsrust voor elke week van moederschapsrust die op het ogenblik van deze betaling is verstreken (voor zover de betrokkene aan de vereiste verzekeraarvoorwaarden beantwoordt en het ziekenfonds over de vereiste documenten beschikt).

Vervolgens betaalt het ziekenfonds *maandelijks* de moederschapsuitkering voor elke week van moederschapsrust die op het ogenblik van deze betaling is verstreken, tijdens het tijdvak dat aanvat op de derde laatste werkdag van elke kalendermaand en eindigt op de vijfde kalenderdag van de kalendermaand die volgt (= uiterste datum).

3. Bedragen van toepassing op 01.01.2019.

In geval van overlijden van de moeder en gelet op het forfaitair karakter van de moederschapsuitkering (vast bedrag per week) wordt de uitbetaling van de moederschapsuitkeringen stopgezet vanaf de eerste dag van de week, volgend op de week van het overlijden.

Er is dus geen termijn vastgesteld waarin de zelfstandige haar planning moet meedelen aan het ziekenfonds. Als de zelfstandige haar moederschapsrust en de hieraan verbonden vergoeding echter wenst te laten aanvatten, is het vanzelfsprekend in haar belang dat zij het ziekenfonds hiervan op de hoogte stelt en de documenten die zijn vereist, zo snel mogelijk bezorgt, in principe vóór de eigenlijke aanvang van haar periode van (volledige en/of halftijdse) moederschapsrust. Hoe sneller het ziekenfonds immers over de vereiste informatie en documenten beschikt, hoe sneller zij de uitkering voor de periodes van moederschapsrust kan betalen.

Als de zelfstandige bijgevolg haar ziekenfonds laattijdig op de hoogte stelt, die documenten laattijdig bezorgt en haar moederschapsrust (facultatieve periode) toch 3 weken vóór de vermoedelijke bevallingsdatum aanvat, zal het haar uitkering kunnen betalen, ondanks de vertraging waarmee zij de vereiste documenten heeft bezorgd.

De zelfstandige moet zich echter ervan bewust zijn dat als het ziekenfonds laattijdig op de hoogte wordt gesteld, de uitkering ook later zal worden betaald.

Als de zelfstandige bovendien haar planning wenst te wijzigen, zal zij de gewenste wijzigingen op voorhand aan haar ziekenfonds moeten meedelen. Als de gegevens te laat worden meegedeeld, zal het ziekenfonds haar uitkering kunnen betalen, ondanks de vertraging waarmee de vereiste documenten zijn voorgelegd.

De zelfstandige moet zich echter ervan bewust zijn dat als het ziekenfonds laattijdig op de hoogte wordt gesteld, de uitkering ook later zal worden betaald.

V. Bijzondere situaties

5.1. Mutatie

De situatie kan zich voordoen dat de zelfstandige gerechtigde muteert tijdens een ononderbroken periode van moederschapsrust of tussen twee periodes van moederschapsrust, gelet op de mogelijkheid tot gespreide opname van de facultatieve nabevallingsrust.

Het is altijd het ziekenfonds waarbij de betrokkene is aangesloten op **de eerste dag** van een week van, al naargelang het geval, volledige of halftijdse moederschapsrust dat de forfaitaire moederschapsuitkering voor deze week van moederschapsrust betaalt (met inbegrip van de week van moederschapsrust waarin de mutatie plaatsvindt; de mutatie gaat steeds in op de eerste dag van een kwartaal).

5.2. Moederschap en arbeidsongeschiktheid

Herhaling van de principes:

- een periode van primaire arbeidsongeschiktheid of invaliditeit die samenvalt met het theoretische tijdvak van verplichte rust van 3 weken (1 week vóór en 2 weken vanaf de bevalling) zal **automatisch** worden omgezet in een periode van moederschapsrust
- gelet op de mogelijkheid tot gespreide opname van de weken van facultatieve nabevallingsrust zal een periode van primaire arbeidsongeschiktheid of invaliditeit, die samenvalt met voornoemde weken, alleen worden omgezet in moederschapsrust **indien de betrokkene hiertoe een aanvraag heeft gericht tot haar ziekenfonds**

- de periodes van primaire arbeidsongeschiktheid of invaliditeit worden, net als in het kader van de regeling voor werknemers, geschorst tijdens de periode van moederschapsrust
- een arbeidsongeschikt erkende zelfstandige zal tijdens de weken van moederschapsrust uitsluitend moederschapsuitkeringen ontvangen (cf. het cumulatieverbod tussen ziekte-uitkeringen en moederschapsuitkeringen)
- de toegekende uitkeringen voor de periode van de moederschapsrust in het kader van de regeling voor zelfstandigen worden verminderd met het bedrag van de uitkeringen waarop de gerechtigde desgevallend aanspraak kan maken in het kader van de regeling voor werknemers (verschilregel).

5.2.1. WAT GEBEURT ER BIJ EEN DOOR DE ZELFSTANDIGE AANGEGEVEN ARBEIDSONGESCHIKTHEID TIJDENS EEN WEEK VAN HALFTIJDSE MOEDERSCHAPSRUST?

Verschillende situaties kunnen zich voordoen:

- A. De periode van arbeidsongeschiktheid is korter dan de *carentijd*:
Die korte arbeidsongeschiktheidsperiodes worden meestal niet aangegeven.
- B. De arbeidsongeschiktheidsperiode is langer dan de *carentijd* en valt samen met de *geplande ononderbroken* weken van halftijdse moederschapsrust (dankzij het getuigschrift van arbeidsongeschiktheid weten we dat de zelfstandige arbeidsongeschikt zal blijven):

Week van halftijdse rust	Week van halftijdse rust	Week van halftijdse rust	Week van halftijdse rust	Week van halftijdse rust	Week van halftijdse rust	Week van halftijdse rust	Week van halftijdse rust
Aangifte AO	AO	Einde carentijd					

In dat geval zal het ziekenfonds vragen moeten stellen aan de zelfstandige, aangezien zij twee opties heeft:

- haar arbeidsongeschiktheid “valideren” en haar resterende weken moederschapsrust uitstellen (tot na het einde van haar arbeidsongeschiktheid; met inachtneming van de termijn van 36 weken)
- het begin van haar arbeidsongeschiktheid “opschorten” en weken van volledige moederschapsrust opnemen.

De periodes van primaire arbeidsongeschiktheid of invaliditeit worden, net als in het kader van de regeling voor werknemers, immers geschorst tijdens de periode van moederschapsrust. Aangezien de zelfstandige bovendien arbeidsongeschikt is, kan zij geen halftijdse rust meer opnemen.

Als de zelfstandige voor de eerste optie kiest, zal haar arbeidsongeschiktheid aanvangen op de eerste dag van de week die volgt op de week van halftijdse rust waarin de arbeidsongeschiktheid is aangegeven.

! **Opgelet: de begindatum van de arbeidsongeschiktheid stemt dus overeen met de eerste dag die volgt op de week van halftijdse rust waarin de arbeidsongeschiktheid is aangegeven.**

- o **Alleen die datum kan bovendien als referentie in de IDES- en IFW-stromen worden meege-
deeld, aangezien het aanvangspunt van de niet-vergoedbare periode en de invaliditeitspe-
riode uitsluitend op basis van die datum wordt bepaald¹ (de datum op het medisch attest
heeft geen uitwerking, omdat de arbeidsongeschiktheid tijdens een periode van moeder-
schapsrust is aangegeven - de arbeidsongeschiktheid wordt onmiddellijk geschorst).**

Wat betreft de week van halftijdse rust waarin de arbeidsongeschiktheid is aangegeven, moet de zelfstandige een uitkering wegens halftijdse rust krijgen. Die oplossing kan voor de betrokkene alleen negatieve financiële gevolgen hebben wanneer laatstgenoemde wordt beschouwd als:

- o een gerechtigde met gezinslast waarvan de arbeidsongeschiktheid is aangevangen op de eerste of de tweede dag van de week halftijdse rust (de moederschapsuitkering: 242,45 EUR is namelijk < dan de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen: 299,25 EUR en 359,10 EUR, ofwel 59,85 EUR x 5 of 6 dagen (vanaf 1 maart 2019: 301,30 EUR en 361,56 EUR, ofwel 60,26 EUR x 5 of 6 dagen)),

OF

- o een alleenstaande gerechtigde waarvan de arbeidsongeschiktheid is aangevangen op de eerste dag van de week halftijdse rust (de moederschapsuitkering: 242,45 EUR is namelijk < dan de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen: 287,34 EUR, ofwel 47,89 EUR x 6 dagen (vanaf 01.03.2019: 289,32 EUR, ofwel 48,22 EUR x 6 dagen).

Als de zelfstandige voor de tweede optie kiest, zal haar volledige rust aanvangen op de eerste dag van de week die volgt op de week van halftijdse rust (waarin de arbeidsongeschiktheid aanvankelijk is aangegeven). De arbeidsongeschiktheid zal dan pas aanvangen na de weken van volledige moederschapsrust.

Opgelet: de begindatum van de arbeidsongeschiktheid stemt overeen met de eerste dag die volgt op de periode van volledige rust.

- o **Alleen die datum kan bovendien als referentie in de IDES- en IFW-stromen worden meege-
deeld, aangezien het aanvangspunt van de niet-vergoedbare periode en de invaliditeitspe-
riode uitsluitend op basis van die datum wordt bepaald² (de datum op het medisch attest
heeft geen uitwerking, omdat de arbeidsongeschiktheid tijdens een periode van moeder-
schapsrust is aangegeven - de arbeidsongeschiktheid wordt onmiddellijk geschorst).**

* Hoe kan het ziekenfonds contact opnemen met de betrokkene om de mogelijke opties te onderzoeken, wanneer laatstgenoemde is opgenomen in het ziekenhuis?

In elk geval moet de zelfstandige in die situatie na de week van halftijdse rust als arbeidsongeschikt worden beschouwd (vermoeden van arbeidsongeschiktheid bij ziekenhuisopname) en moet zij worden gecontacteerd om de twee mogelijke opties met haar te onderzoeken (cf. supra).

C. De arbeidsongeschiktheidsperiode is langer dan de *carentijd* en valt samen met de *geplande en gespreide* weken van halftijdse moederschapsrust (dankzij het getuigschrift van arbeidsongeschiktheid weten we dat de arbeidsongeschiktheid zal voortduren):

Week van halftijdse rust	Werk	Week van halftijdse rust	Werk	Week van halftijdse rust	Werk	Week van halftijdse rust	Werk
Aangifte AO	AO	Einde carentijd					

1. Onder voorbehoud van eventuele nieuwe periodes van moederschapsrust in de loop van deze arbeidsongeschiktheid waardoor de arbeidsongeschiktheid opnieuw wordt geschorst.
2. Onder voorbehoud van eventuele nieuwe periodes van moederschapsrust in de loop van deze arbeidsongeschiktheid waardoor de arbeidsongeschiktheid opnieuw wordt geschorst.

In de eerste plaats moet worden opgemerkt dat de arbeidsongeschiktheid in dat geval zal aanvangen op de eerste dag van de week die volgt op de week van halftijdse rust waarin de arbeidsongeschiktheid is aangegeven.

Opgelet: de begindatum van de arbeidsongeschiktheid stemt dus overeen met de eerste dag die volgt op de week halftijdse rust waarin de arbeidsongeschiktheid is aangegeven.

- o **Alleen die datum kan bovendien als referentie in de IDES- en IFW-stromen worden meege-deeld, aangezien het aanvangspunt van de niet-vergoedbare periode en de invaliditeitspe-riode uitsluitend op basis van die datum wordt bepaald⁶ (de datum op het medisch attest heeft geen uitwerking, omdat de arbeidsongeschiktheid tijdens een periode van moeder-schapsrust is aangegeven – de arbeidsongeschiktheid wordt onmiddellijk geschorst).**

Bovendien zal het ziekenfonds de zelfstandige moeten voorstellen om de weken van arbeidsongeschiktheid die samenvallen met de weken van halftijdse rust om te zetten in weken van volledige rust **of** om haar moederschapsrust uit te stellen tot na het einde van haar arbeidsongeschiktheid (met inachtneming van de termijn van 36 weken).

5.2.2. WAT GEBEURT ER WANNEER DE ARBEIDSONGESCHIKTHEID VAN DE ZELFSTANDIGE WORDT AANGEGEVEN DE DAG VÓÓR EEN WEEK VAN HALFTIJDSE RUST?

- A.** De arbeidsongeschiktheidsperiode is langer dan de *carentijd* en valt samen met de geplande ononderbroken weken van halftijdse moederschapsrust (dankzij het getuigschrift van arbeidsongeschiktheid weten we dat de zelfstandige arbeidsongeschikt zal blijven):

De zelfstandige zal een keuze moeten maken uit de twee opties die *supra* zijn beschreven (cf. punt **5.2.1.B.**).

- B.** De arbeidsongeschiktheidsperiode is langer dan de *carentijd* en valt samen met de *geplande en gespreide* weken van halftijdse moederschapsrust - dankzij het getuigschrift van arbeidsongeschiktheid weten we dat de arbeidsongeschiktheid zal voortduren en de geplande periode van halftijdse rust zal overschrijden:

De zelfstandige zal een keuze moeten maken uit de twee opties die *supra* zijn beschreven (cf. punt **5.2.1.C.**).

5.2.3. WAT GEBEURT ER WANNEER DE ZELFSTANDIGE DE DAG VÓÓR HET BEGIN VAN HAAR MOEDERSCHAPSRUST ARBEIDSONGESCHIKT IS EN VRAAGT OM HALFTIJDSE MOEDERSCHAPSRUST OP TE NEMEN?

In dit verband moet ervan worden uitgegaan dat haar arbeidsongeschiktheid de dag vóór het begin van de moederschapsrust is beëindigd. Om halftijdse moederschapsrust op te nemen, moet de zelfstandige namelijk arbeidsgeschikt zijn en niet arbeidsongeschikt worden beschouwd in de zin van de artikelen 19 of 20 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971.

5.2.4. WAT GEBEURT ER WANNEER DE ZELFSTANDIGE DE DAG VÓÓR HET BEGIN VAN HAAR MOEDERSCHAPSRUST IN EEN PERIODE VAN TOEGELATEN ACTIVITEIT IS EN VRAAGT OM HALFTIJDSE MOEDERSCHAPSRUST TE KUNNEN OPNEMEN?

Zij kan halftijdse moederschapsrust opnemen voor zover zij de bepalingen van de toelating van de adviserend arts voor de hervatting van de activiteit, in acht neemt. Het moet vanzelfsprekend gaan om de beroepsactiviteit die de zelfstandige vóór het begin van haar moederschapsrust met toestemming van de adviserend arts uitoefende en niet om een nieuwe beroepsactiviteit.

6. Onder voorbehoud van eventuele nieuwe periodes van moederschapsrust in de loop van deze arbeidsongeschiktheid waardoor de arbeidsongeschiktheid opnieuw wordt geschorst.

Ook moet worden verduidelijkt dat in het kader van een toelating op basis van artikel 23 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 de opgenomen periode van halftijdse moederschapsrust niet in aanmerking wordt genomen om de einddatum van de maximumperiode van 6 maanden van de toelating te bepalen.

5.2.5. WAT GEBEURT ER ALS DE ZELFSTANDIGE WAARVAN DE INVALIDITEIT KORT VÓÓR HET BEGIN VAN HAAR MOEDERSCHAPSRUST BEËINDIGD IS, EEN AANGIFTE VAN HERVAL INDIENT (DE ARBEIDSONGESCHIKTHEID WORDT AANGEGEVEN BINNEN DRIE MAANDEN NA HET EINDE VAN DE INVALIDITEIT) TIJDENS EEN WEEK VAN HALFTIJDSE RUST OF EEN ARBEIDSPERIODE (IN GEVAL VAN SPREIDING)?

Het ziekenfonds zal de zelfstandige moeten voorstellen om de weken van arbeidsongeschiktheid die samenvallen met de weken van halftijdse rust om te zetten in weken van volledige rust **of** om haar moederschapsrust uit te stellen tot na het einde van haar arbeidsongeschiktheid (met inachtneming van de termijn van 36 weken).

Als er geen spreiding is (de arbeidsongeschiktheid wordt aangegeven tijdens een week van halftijdse rust – ononderbroken weken van halftijdse rust), zal de zelfstandige een keuze moeten maken uit de twee opties die *supra* zijn beschreven (cf. punt **5.2.1.B.**).

5.2.6. RISICO OP “DUBBEL MOEDERSCHAP”?

Aangezien de termijn waarin de weken van facultatieve nabevallingsrust kunnen worden opgenomen, is verlengd (van 21 tot 36 weken) en de weken moederschapsrust halftijds kunnen worden opgenomen, wordt de kans groter dat een zelfstandige een tweede periode van moederschapsrust aanvat terwijl de eerste periode nog niet is beëindigd. In dat geval zal het ziekenfonds de Directie Financiën en Statistiek van de Dienst voor uitkeringen (DFS) ervan op de hoogte moeten brengen dat de periodes van moederschapsrust betrekking hebben op twee verschillende risico's (twee verschillende periodes van moederschap), zodat de DFS het IFW-programma zelf **manueel** kan aanpassen.

Opgelet: In die situatie mag een week van moederschapsrust slechts aan één van de twee periodes van bevallingsrust worden gekoppeld. Geen cumulatie van uitkeringen; de zelfstandige zal geen uitkering kunnen krijgen voor twee verschillende rustperiodes in de loop van dezelfde week.

Voorbeeld: Gelet op de vermoedelijke bevallingsdatum van haar eerste kind (25.01.2019), begint de moederschapsrust van Z op 18 januari 2019 (begin van de week van verplichte voorbevallingsrust). Zij bevalt op 25 januari 2019 en de pasgeborene wordt voor een ononderbroken periode van 26 weken in het ziekenhuis opgenomen. Zij beslist om de *maximumperiode van de facultatieve nabevallingsrust halftijds op te nemen*. Zij bevalt van een tweede kind op 15 augustus 2020 (vermoedelijke datum = werkelijke datum).

- verplichte periode van moederschapsrust van drie weken (eerste kind): 18 januari 2019 - 7 februari 2019
- facultatieve periode van nabevallingsrust wegens de ziekenhuisopname: een verlenging met 48 weken halftijdse rust: 8 februari 2019 - 9 januari 2020
- facultatieve periode van nabevallingsrust die aanvangt na afloop van de weken verlenging wegens de ziekenhuisopname van haar kind: zij beschikt over een termijn van 36 weken om die achttien weken van halftijdse rust op te nemen (10.01.2020 - 17.09.2020).

Wanneer zij nog niet de volledige periode van moederschapsrust voor haar eerste kind heeft opgenomen vóór 25 juli 2020 (gelet op de mogelijkheid om weken van (halftijdse) rust af te wisselen met arbeidsperiodes):

- gelet op de bevalling van haar tweede kind op 15 augustus 2020, mag zij de rustweken voor het eerste kind niet opnemen tijdens de periode van 8 augustus 2020 tot en met 28 augustus 2020 (verplichte rust voor het tweede kind)
- tijdens de periode van (theoretische) facultatieve voorbevallingsrust voor het tweede kind (25.07.2020 - 07.08.2020) die de periode van (theoretische) facultatieve nabevallingsrust voor het eerste kind overlapt, mag zij alleen de weken van **één van de twee rustperiodes opnemen** (keuze van de gerechtigde)
- tijdens de periode van (theoretische) facultatieve nabevallingsrust voor het tweede kind (vanaf 29.08.2020) die de periode van (theoretische) facultatieve nabevallingsrust voor het eerste kind overlapt (29.08.2020 - 17.09.2020), mag zij alleen de weken **van één van de twee rustperiodes opnemen** (keuze van de gerechtigde).

VI. Inwerkingtreding

Deze omzendbrief heeft uitwerking met ingang van **1 januari 2019** en is van toepassing op elke moederschapsrust die vanaf die datum aanvangt.

De volgende Omzendbrieven V.I. worden opgeheven:

- de Omzendbrief V.I. nr. 2016/379 - 483/3 van 22 december 2016.
- de Omzendbrief V.I. nr. 2018/99 - 483/4 van 27 maart 2018.

Omzendbrief V.I. nr. 2019/117 – 483/5 van 26 maart 2019.